

Institutt for psykologi

Eksamensoppgave i PSYPRO4505 – rettspsykologi og sakkyndighet

Faglig kontakt under eksamen: Kirsten Rasmussen

Tlf.: 73 59 19 60

Eksamensdato: 29. mai 2019

Eksamenstid (fra-til): 09:00-13:00

Hjelpemiddelkode/Tillatte hjelpemidler: Ingen

Målform/språk: Bokmål

Antall sider (uten forside): 1

Informasjon om trykking av eksamensoppgave

Originalen er:

1-sidig   2-sidig

sort/hvit   farger

skal ha flervalgskjema

Kontrollert av:

_____
Dato

_____
Sign

To av oppgavene skal besvares

Oppgave 1

Straffelovens §20 b-d åpner opp for at personer som har begått kriminelle handlinger kan gå straffri og § 80 f-h for at retten kan sette ned straffen under det lavmål som er bestemt for handlingen. I forhold til begge paragrafene kan det være aktuelt å utrede en siktet i forhold til psykisk utviklingshemming.

- a) Beskriv hvilke grader av utviklingshemming som er aktuelle for at de forskjellige paragrafene kan komme til anvendelse
- b) Hvordan vil du gå fram i forhold til en rettspsykiatrisk utredning?
- c) Hva vil du legge vekt på i en konklusjon?
- d) Hvilke særreaksjoner kan være aktuelle overfor mennesker med psykisk utviklingshemming?
- e) Hvordan vil du gå fram i forhold til risikovurderinger?

Oppgave 2

- 1) Beskriv hvordan en evidensbasert guide/veileder for intervju med barn kan se ut.
  - a) Hvilken betydning kan de ulike fasene ha for barnet?
  - b) Hvilken effekt kan ulike spørsmålstyper (åpne, lukkede, suggestible, tydeliggjørende) ha på barns responser?
  - c) Gi en kort drøfting av forskjeller og likheter mellom en slik barnesamtale og en terapeutisk samtale.

Oppgave 3

Rettspsykologi defineres som «Psykologi anvendt i rettspleiens tjeneste». Beskriv forskjellige roller en som psykolog kan ha innen denne rammen og drøft noen av utfordringene de forskjellige rollene kan by på.

Sensorveiledning:

1. Det forventes at de kan skillelinjene mellom lett og høygradig PU, samt forskjellen på diagnostiske og rettspsykiatriske begreper. Alternative reaksjoner bør omfatte tvungen omsorg, men de bør også vite at folk med lett PU kan være psykotiske og dermed falle inn under TPH, eller bli kjent tilregnelige og dermed under forvaring. Hva de vil legge vekt på i en undersøkelse bør omfatte minst IQ og adaptiv fungering. Risikovurdering bør omfatte strukturert klinisk vurdering.
2. Under punkt a) vil en forvente at kandidaten beskriver de ulike fasene i et avhør slik de blir presentert i internasjonal litteratur eller i nasjonal litteratur
Under punkt b) vil en forvente en diskusjon av ulike minnes- og holdnings relaterte aspekter som bli påvirket av slike spørsmål.
Under punkt c) er det rimelig at kandidaten drøfter ulike sider ved disse rollene, slik som hvem som er oppdragsgiver, hvor man har sin lojalitet, mandatets betydning som eksempler.
3. En vil forvente at kandidaten vil beskrive minst to, helst flere, roller en kan ha (for eksempel som sakkyndig, som sakkyndig vitne, som fagkyndig meddommer, som utreder for barnevern med mer), og kan redegjøre for og drøfte utfordringer i forhold til habilitet, taushetsplikt, mulig rolleblanding med mer, samt hvordan disse skiller seg fra behandlerrollen.